

17. juni 2026

UPA2026/157

Angajoqqaat meeraasa amerlassusaat naapertorlugu akileraartarnikkut ilanngaateqalerunik inuiaqatigiinni amerliartuaarnissamut iluaqutaasinnaanersoq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiasatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, nunatsinni innuttaasut amerliartornissaat pillugu kiisalu Kalaallit Nunaanni meerartalinnut ilaqutariinnut pitsaanerusunik atugassaqartitsinissamut qanoq iliorluta periarfissanik pilersitsisinnaanersugut pillugu pingaarutilimmik saqqummiussineranut qujaffigiumavarput.

Siumumit innuttaasut katitigaanerat pillugu ernummatiginninneq paasilluarparput. Suli innuttaasut nuuttarnerat, inunngortartut ikinnerat kiisalu innuttaasut katitigaanerat ungasinnerusok eqqarsaatigalugu suliffissaqartitsiniarnermut aammalu atugarissaarnermut aqqissuussanut annertunerusumik artukkiisinaanasoq unammilligassaralugit ilisimaarivagut. Taamaattumik ilaqutariit atugaat qanoq iliorluta nukittorsarsinnaanerigut aammalu Kalaallit Nunaanni ilaqutariinnik pilersitsinissaq meeqqanillu perorsaanissaq orniginarnerulersissinnaanerigut pillugit politikikkut sakkussat oqaluuserinissaat naleqquttuuvog pisariaqarlunilu.

Siumumiit tamatigut ilaqutariit inuiaqatigiinnut tunngaviusut pingaartittuarsimavagut. Meerartaqarnerulernissaq aammalu amerlanerusunik Kalaallit Nunaanni najugaqaannarusuttunik ilaqutariinnik kissaateqarutta, inuunerup ingerlanerani tamarmi pitsaasunik toqqissisimanartunillu atugassaqartitsinissaq qulakkeertariaqarparput. Tamanna aningaasaqarneq kisimi piunngilaq, aammali inissianut, meeqquerivinnut, ilinniartitaanermut, peqqinnissaqarfimmut aammalu suliffinnut aalajaatsunut periarfissaqarnermut tunngavoq.

Siunnersuuteqartup meeqqamut ataatsimut akileraarutigut ilanngaateqarsinnaanermik aqqissuussineq innersuussutigaa. Siumumit meerartalinnut ilaqutariinnut aningaasaqarnikkut iluaqutaasinnaasunik nutaamik eqqarsarneq pitsaasutut isigaarput. Inuuniarnermi aningaasartuutit qaffakkiartornerat aningaasallu naleerukkiartornera ilaqutariinnut amerlasuunut artukkiisok isigaarput aammalu angajoqqaanut ulluinnarni oqilisaataasinnaasunik suliniuteqarnissaq pisariaqartoq takusinnaallutigu.

Peqatigitillugu Siumumit isumaqarpugut akileraarutinik nalinginnaasumik appartitsineq anguniakkap angunissaanut pitsaanerpaamik sunniuteqarnerisok misissorneqartariaqartoq. Peqatigitillugu meeraqarnerup ilaqutariittullu pitsaasumik toqqissisimanartumillu inuuneqarfiginissaanut pilerinarsaatit ilanngullugu meeqqeriviit akeerutsinneqarnissaat misissorneqassasok siumumiit isumaqarpugut, tassami meeqqat atuarfiini atuarneq ph.d-nngorniarsinnaanerup tungaanut akeqartinngilarput, pitsaasumik ilinniagaqarsinnaaneq arlallillu ilinniagaqarsinnaanissaat siunertaralugu. Taamaattumik ilaatigut misissortariaqarparput ikiorsiissutit pisariaqartitsinerpaasunut annertunerusumik sammitinneqassanersut imaluunniit aqqissuussinerit allat ilaqutariit

anigaasaqarnerannut aammalu innuttaasut amerliartornerannut annertunerusumik iluaqutaasinnaansut.

Aamma nunatta karsianut anigaasaqarnikkut kingunerisassat eqqumaffigisariaqarpagut. Akileraarutinit isertitat ikilinerat atugarissaarnermut sullissisunut meeralinnut ilaqtariinnut pingaaruteqarluinnartut, anigaasalersornissaannut periarfissatsinnut sunniteqassaaq. Taamaattumik anigaasartuutit, agguassinerup sunniutai kiisalu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inuiaqatigiinnut anigaasaqarnikkut iluaqtissatut naatsorsuutigineqartut pillugit sukumiisumik naatsorsuisoqarnissaa pisariaqartuuvoq.

Siumumut pingaaruteqarluinnarpoq innuttaasut pillugit politikki annertunerusumik ataqtigiissillugu isigineqarnissaa. Inuusuttut amerlanerusut nunatsinniiginnarnissaat imaluunniit ilinniarnerminnik naammassereerlutik angerlaqqinnissaat kissaatigigutsigu, suliffissaqarnissamut periarfissat pitsaasut, inissiat orniginartut aammalu ilaqtariittut inuuneqarnissamut toqqissisimanartumik atugassaqartitsinissaq ataatsikkut qulakkeertariaqarpagut. Anigaasatigut kajumilersitsissutit aaqiissutissap ilagisinnaavaat, kisianni taakku kisimiillutik naammassinnaangillat.

Taamaattumik Siumumit pitsaasumik isigaarput Naalackersuisup periarfissat sukumiinerusumik misissussagai aammalu meeralinnut ilaqtariinnut tapersersuinissamut assigiinngitsunik aaqqissuussinernik, ilanngullugu siunnersuutigineqartup akileraarutitigut appartitsinerata anigaasaqarnikkut kingunerisassai, erseqqissarneqassasut kissaatigaarput. Isumaqarpugut Inatsisartunut aalajangiinerit tunngavissaqarluartumik paasissutissiissutigineqartumillu tunngaveqartariaqartut.

Naggataatigut erseqqissassavarput meeqqat ilaqtariillu pillugit anigaasaliinerit Kalaallit Nunaata siunissaanut anigaasaliinerummata. Ataatsimoorluta anguniagarisariaqarparput inuiaqatigiinnik pilersitsinissaq, ilaqtariinnik inuunermi nukittuumik ineriartorsinnaasunik pilersitsinissaq, meeqqat pitsaasumik perorsarnissaat aammalu siunissamik toqqissisimanartumik orniginartumillu pilersitsinissaq.

Taamatut oqaaseqarluta Siumumit oqallinneq pitsaasumik tigulluarparput aammalu ingerlaqqittumik oqallinnissamut qilanaarluta.

Qujanaq.